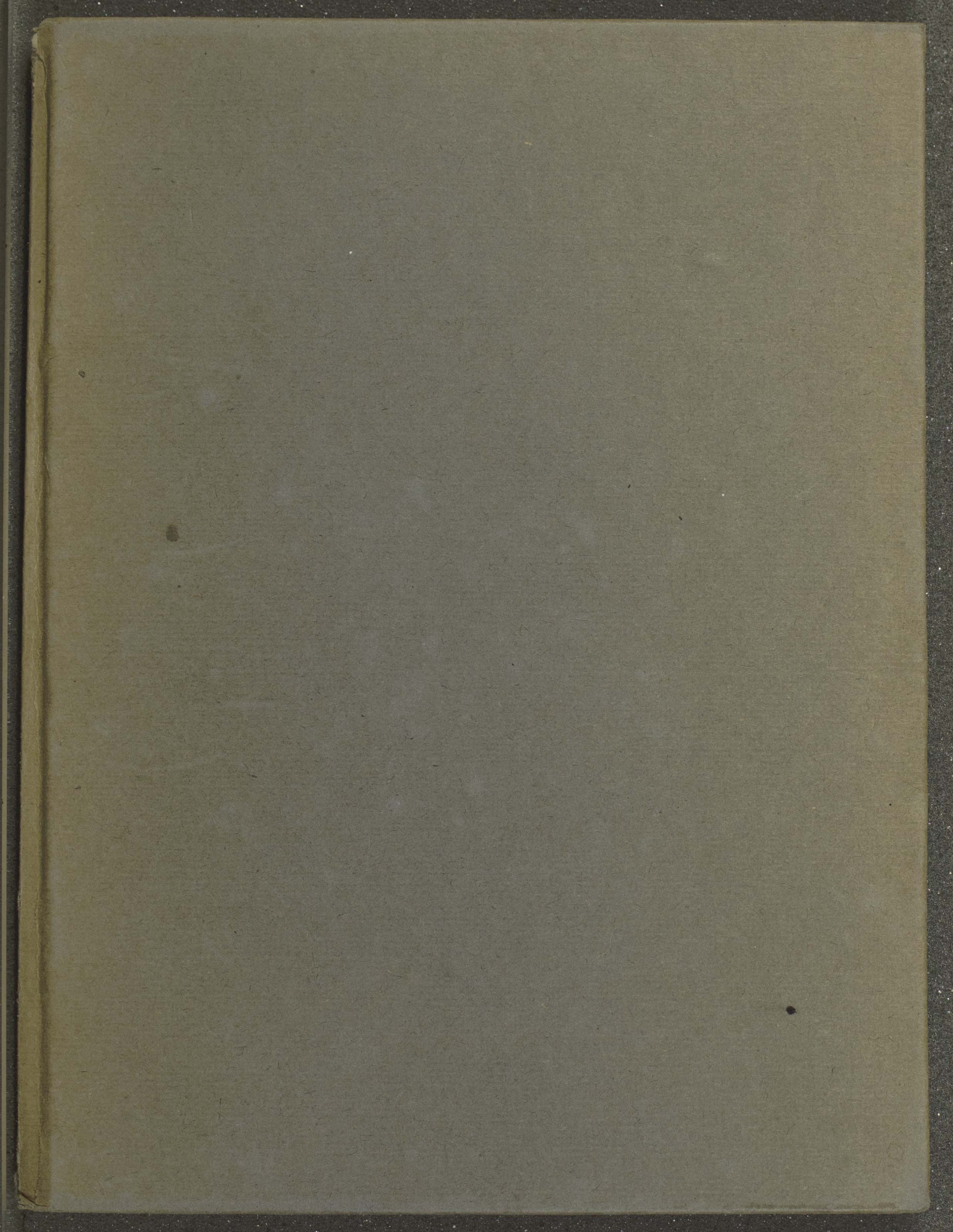

Special
Collection
Kessler
1519
Luther

Auction. Basle. 9/78
Str. 650.-

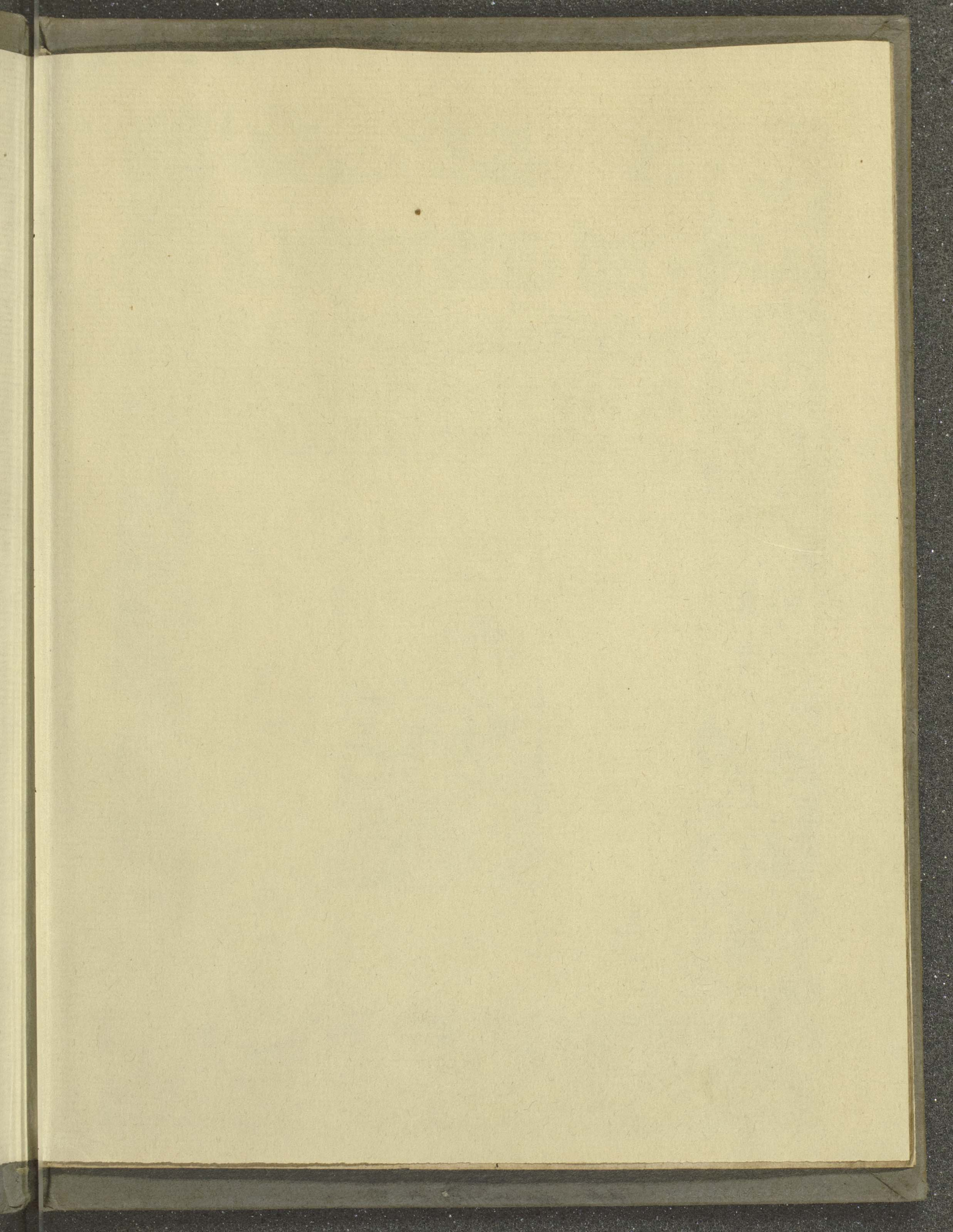
Benzing #348

Pitts Theology Library

**Emory University
Atlanta, Georgia 30322**

2

S
C
K
15
L

Disputatio do-
mini Johannis Eccij et
Da. Martini Luther in
studio Lipsensi futura.

In Studio Lipsensi Disputabit

Ectius ppositiōes infra notatas cōtra D. Bodēstein Carle-

stadii archidiacono et Doctorem Vuittenbergen.

Reuerendissimo in Christo patri ac Illustri Principi. D. Mathes S. S. Romane Eccle. tt. S. Angeli Cardiali Co- adiutori Saliffburgi. dño suo piētissimo Joā. Ectius paus Theolog⁹ S. D. cū paratissima obsequioꝝ oblatōe Nō pterit te Reuerēdissime pat ac optie p̄iceps. quō D. Bodēstein Archidiacon⁹ Vuittebergen. supiori Maio. Cōclusiōes felle ple- nas et mordacissimas. calgographorū opa. cōtra me sparserit Ob id q ad Reuerēdū dñm meū D. Gabrielē episcopū Eister tensem dignissimū/adnotatiōes quas dā priuatim scripserā in aliquot ppositiōes D. Martini Luther Augustiniani Vuitte- bergen. i materia sacramēti penitētiē: cui ego pmodeste respō- di: ac ne mordētes inuicē. cōsummāremur abinuicē. vtdiuus. Hieronym⁹ ad Ruffinū ait: ppter etiā scandala vitāda. q ex amarulētis libellis disseminatis oriūtur: Obtuli me velle sta- re iudicio Sed: Apost. ad quā oīs causa fidei merito referri de- bet. vt Gelasi⁹ Symach⁹ rē. docuere Iudicio itē obtuli studiū Rōani in Italia. Parrhisini in Gallia. Colonien⁹ i Germania At ille disputatiōez refugiēs (q q faciāt. A Augu. ptra Sau- stū explicat) meaq; abusus modestia/ alter libellū edidit: in q me denuo cōuicijs onerat: ac si hoc Maiestatis Theologice esset. puicijs ac iniurijs sentire: quē etsi remordere posses. si vel- lem: et vt Br̄s Hieronim⁹ ad dominionē cōtra vāstrū mōachū ait/ posses genuinū dentē le sus ifigere. At diui Augu. et eiusdē B. Hieronimi secut⁹ p̄siliū: pepci sibi/ pepci mihi/ pepci nomini Christiano Et d. Martinū Lutter Auguste adiēs sciscitabar ex eo: cur suū⁹ ppugnator: mecū nō expectasset Sed Apost. et laudatissimoz studioꝝ iudiciū? Qui itineris difficultates et ex- pēssas causat⁹. Lipsense studiū mihi obtulit Carlestadio vici- nū: i q puentre deberem⁹ ad disputādū: idē mihi ex Vuitteber- ga Carlestadio placere rescripsit: cui ego plibēter assensū p̄bui ita oīno nihil. corā doctissimis felicis studiū Lipsen patribus mihi et vitati timeo Quare illustrissimo p̄cipi et dño d. Geor- gio Saxe duci rē. p̄cipi clemētissimo eiusdē studiū patrono hūiliter scripsi: vt sua illustris d. fauorabilē huic negotio p̄be-

at assensu Scripsi et alme vniuersitatet facultate Theologi-
ce psilio. qbus suis pcib⁹ rogando et supplicando. vt on⁹ audiendi z
iter nos iudicandi. vter recti⁹ de fide setiat. suscipe digner. Nam
pulcherrimu arbitror. p vitate fidei. et q sedes b. Petri sequitur
et docet (vt Juli⁹ papa pcepit) in arena descendere. Cathedra
em beati Petri cu. S. Cypriano. no desero. q ibi solu incorrup-
ta (vt Hieronim⁹ ait) patru seruat hereditas. q auctoritate dat
loquendi tacendi na z sacre scripture itellectu accipio scdm prax
im ecclie. extra q viuere. mori est Cu aut reuerendissima tua pa-
ternitas. no sit mediocris ecclie coluna. me tuo totu dedo. cc.
comendo patrocinio etia atq etia. rogas. vt sicut vales. ita ve-
lis me tueri. solu vt vitas fidei. et q Romana tenet ecclia tue
at ac defendat. Valeat Reuerendissima ac illustrissima dnatio
tua Ex Augusta Rhetie. iij. Kalendas Ianuarias.
Anno restitute Salutis. M D xviij.

Positiones quas Erkius defen- det in studio Lipsensi contra nouam doctrinam.

- 1 Neq dictis sacre scripture. aut sanctis patrib⁹ Augustio
et alijs pcordat D. et magistrum nrm Iesum Chrm dicendo
penitentiaz agite. voluisse omne fidelium vita esse penitentiaz:
vn et de sacramentali penitentia illud vn idonee pot intelligi
- 2 Et si pctā venialia sint qttidiana: tñ iustu semp peccare in
omni opere bono. etia bene moriendo negam⁹ Sicut erroneu
dicimus / iustu manere iusticia / peccare posse mortalit aut
in puero post baptismu aliene voluntatis pctm remanere.
- 3 Astringente penitentiā no recte inchoari a detestatoe pctō-
rum. recogitando gravitate peccati et pene et quod faciat
magis peccatorem. tanqua Euangelio et sanctis patri-
bus contrarium. non dicimus audiendum.
- 4 Dicere deū remittendo culpā. remittere penā / et no comuta-
re in penam aliquā temporalē satisfactoriā. per canones z
sacerdotis iniunctionē in parte vel toto declaratā. vt sacra
scripture et vsu ecclie repugnās existimamus.

- 5 Quemlibet sacerdotē (nullo p̄lato dempto.) suo subdito petēti. posse remittere aut debere penas et culpas: ita q̄ p̄latus nō plenarie absolvens a pena et culpe peccet / velut vsui sancte matris ecclesie aduersum. non acceptamus.
- 6 Animas in purgatorio nō satisfacere p̄ peccatorū penis. a quorū culpis absolute hic nō satisfecerūt. reputam⁹ erroneū / sicut nō est sine errore / qui nō credit deū a morituro requirere aliam quam mortis penam.
- 7 Ex imperfectiōe charitatis vel fidei in anima mortui / fieri horrore et quasi desperationē / quib⁹ ī purgatorio afficiant⁹: et qđ illū horrorem ex timore mortis incurrant / q̄ qđ inuiti moriant⁹. nō recipimus / quia veritati et rōni contrarium.
- 8 Animas in purgatorio mereri maiore gratiā. aut eorū premiā minui / si alienis meritis liberētur. aut non esse certas de salute. aut suffragia nostra nolle. vt fidei nostre et omni rationi aduersa negamus.
- 9 Meritū passiōis Christi non esse thesaurū ecclesie. ex quo dent̄ indulgētiē: quia vitati et apostolicis decretis obuiās negam⁹ sicut clauēs esse thesaurū ecclesie. imperitissimum opinamur. Meritisq̄ sanctorū nos adiuuari pie credimus.
- 10 Dicere indulgētiās nō expedire / est error: dicere itē indulgētiās esse viciū aliqđ operis / q̄ ipm min⁹ valeat error est pessimus: quare et hunc errare sentimus / qui dicit se teneri improbare indulgētiās / quia dñs dicat p̄pter me deleo iniquitates / non propter pecuniās.
- 11 Papā nō posse remittere penā p̄ peccato debitā per indulgētiās. error: imo erroneū est eū non posse absolvere a penis antiās in purgatorio existētes: Omnīū aut maxime nō recipimus / q̄ morituri. infirmi. legitime impediti. non crimina publica habentes. indulgentiis non egeant.
- 12 Romanā Ecclesiā nō fuisse superiore alijs ecclesijs ante tempora Syluestri negamus: Sed eum qui sedē beatissimi Petri habuit et fidem. successorem Petri et vicarium Christi generalem semper agnouimus.

¶ Contraxim⁹ q̄ ad fieri pōt p̄positiōes: has paucas accepim⁹ quod et alia ab his pendeant

¶ Soli Deo et Gloria.

Eruditissimo viro Et prestantissi-

mo. D. Andree Bodenstein Carlstadio syncerioris Theologie assertori facile primario. Archidiacono Vuittebergen. pceptor ac maiori suo in chro Mar. Lu. Au.

Salutē. Edidit Eccius noster. inclite. vir schedulā. in q̄ magnificis ampullis vborū crepat (id aut̄ hōi moris ē) sese aduersus te disputaturū Lipsie. Et ego id noīe tuo. cū ipso tractarā Auguste. Si q̄ratōe. prentio vestra. corā z amica familiariqz cōgressione cōponeret. q̄ nec tu. p̄ tua dignitate detrectasti. sed ecce homo. pulchre memor. et sibi p̄stans. postq̄ te sede isamarat. tādē pmittit in te s̄z vertit in me ipetū ranarū ne an muscarū suarū nescio Sperauerā ego tractatū futū. de hōestissime serijs tuis. et de grā dei. hūana miseria. oīnoqz de ea re. q̄ inter vos vertit. At me? Eccius in meas interim nugas debacchat̄ aut p̄ more istorū diez laruis iocat̄ potius. stultas q̄stiones de idulgētīs. pene ex orco tādē reuocat. tua. velut parerga z sūmo (q̄ aiūt) digito vix attingēs. forte Spūssctūs p̄uidēs hoc hoīs ludibriū et nugacitatē. dedit in cor Egregiorū dñorū doctorū Lipsensis studiū. vt recusarēt vobis hoc negociū apud se gerēdū. S̄z et ego nolo te optie Andrea. in frimolā et laruatā hāc disputationē descēdere: tū q̄ mea et me petit. lauta hec et persona. tū q̄ ingeniū tuum et

tua disputatio. digniora sint. q̄ vt in has sophiste z meas nugas. idulgētias inq̄: seu recti? et v̄e negligentias. hūilient. q̄s cū oēs doctores etiā scholastici. ifelices Eccij pceptores fateant̄ tū z ipi primū nō eē necessarias Chriano. tū si nllē eēnt. meli? esse. ac p̄ hoc ad scripturas et rē theologicā. sicut asinū ad lyrā Nec ego illas vnq̄ mea disputatōe dignat? fuisse. nisi p̄ pplo Chri Phrenapatas matheologas. authades: z eschrocerdes oportuisset redarguere. Nihilominus tū has res leuiculas z nihili. magni isti et generosi Theologi. adeo curāt misere adeo pōpis v̄l anrīs inflare conātur. vt in ijs sūmū z noīs et officiū sui dec? pstituisse videāt. Interim Theologie legitio. et qd̄ ad rē p̄tinet. officio. penit? posthabito et ī sabbata trās-lato. nō quidē lucri aut glie emulatiōe. nisi min? principalit̄ per accidēs. et in potentia. modo non sit nimis remota. Quando

aut ego. deo volente digniore conditione vivere non permitto quam ut
cum nugacibus et vanis sophistis. cum pestilentibus Romani pos-
ticipis et Romanorum tyrannorum adulatoribus etate presumam gau-
dens et fides posthabeo istorum. mea seria ludo. Quare mihi Eccle-
siam dano te. vanissime glorie. quod hanc schedulam edideris. antequam cer-
tus esses. quod Lipsenses in hac re facerent. imo postquam ex me acce-
peras eos omnino recusare. quia ex fumo sensus et ex disputatone nunquam
futura sperasti captare gloriam. Non criminosus. quod subdole. et parum
humane nedum theologice doctorum Carlstadio alienas propositiones
obieceris. quod cum omnino illud non susceptum sperares. iterum de fumo
in tantum virum triumphares. Non quod. quod ad adulationem fedissimam pa-
pe versus. me rursus in fabulas traduxeris. novosque a te fictos
errores mihi imposueris. et tantum nihil minus te agere simulare. Tole-
ramus ista a Theologo facta. id solum volumus ostendere. nos scili-
cet intelligere strophas tuas infeliciter versutas et figuras nihilo
figuratas. et benigniter te monere. ut deinceps per gloriam tuam. pau-
lo civiliore astutia. naso imo calcaneo nostro insideris. Agrestem
hanc et veteranosam tuam prudentiam. in crassos tuos consophi-
stas ludas Interim esto vir fortis et accingere gladio tuo super
femur tuum potenterissime. postquam enim per pacem tuam mediator ingratum
fui. placebo fortasse perceptor. Non quod vincere proposuerim. sed quod
post victorias tuas pannonicas. Logobardicas. Baiuonicas
mihi tibi credamus? occasio tibi fuit obtinendi nominis. quod et Saxonice
et Misnicus triumphator. ac si voles. super augustum salutem eternam
ac si gloriam.
Magistri tui sententiam. habitibus existens in materia cessat motus
Quamquam malle. ut monstrum. quod iam diu in me alis. et quod te male ha-
bet. aliquando pareres Et nauseas quibus stomachus tuus piculatur
tandem euomeres in publicum. minisque illis tuis Basilicis et glori-
sis per omnia finem imponeres. Sed ad te reuertor optime Andrea. et
oro ut vna mecum ad Illustrissimum Principem ducem Georgium. prudentissi-
mum quam Senatui Lipsie scribas. si qua dignetur nobis domum vel
prophanam in hoc negotium collocare Nam egregios dominos doctores de
Universitate. penitus nolo huius piculo iudicii onerari. quod et pru-
dentissime recusarunt. Quin id faciemus adductis notariis duo-
bus. uterque Eccius et Lutherus. et si quis alius idem velit. ad manum no-
tarioz dictet sua argumenta et responsiones. Quod eo facio consilio
ne et nobis feda illa iactantia et frustranea labor contingat. quam in

Viennēsi disputatōe Ecclij vident. tū vt clamor et gesti ipor-
tuni quib⁹ solent estuare et perdere veritatē nostri seculi dispus-
tatores. cohibeant. omnia aut vel possibili modestia in literas
pronuncient. Atq; ea sic in literas relata. offerri possint Sedi.
Apostolice. Epis et totius Christiani ordi iudicio.

Contra novos et veteres Errores

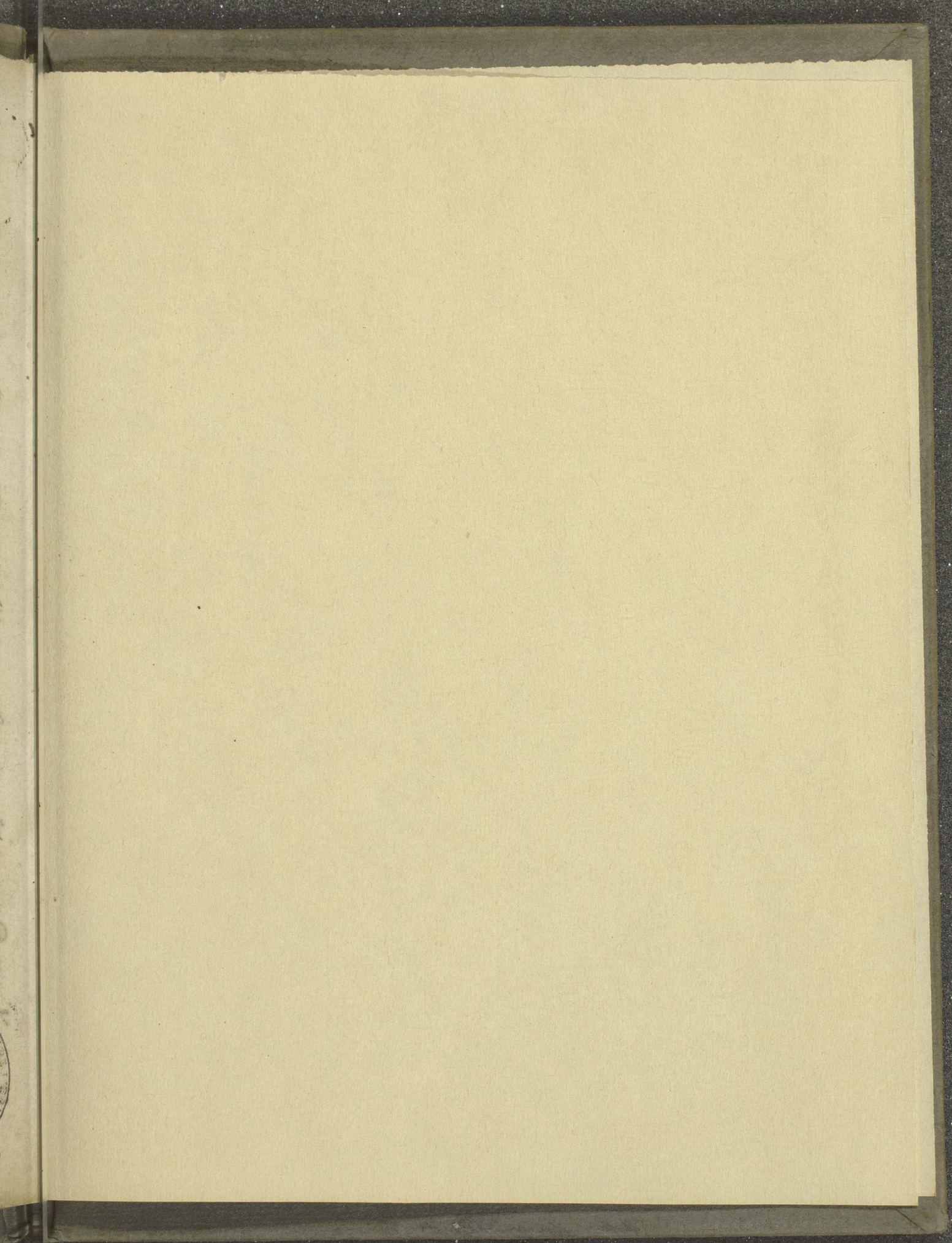
defendet Martinus. Luther has positiones sequentes in stu-
dio Lipsensi.

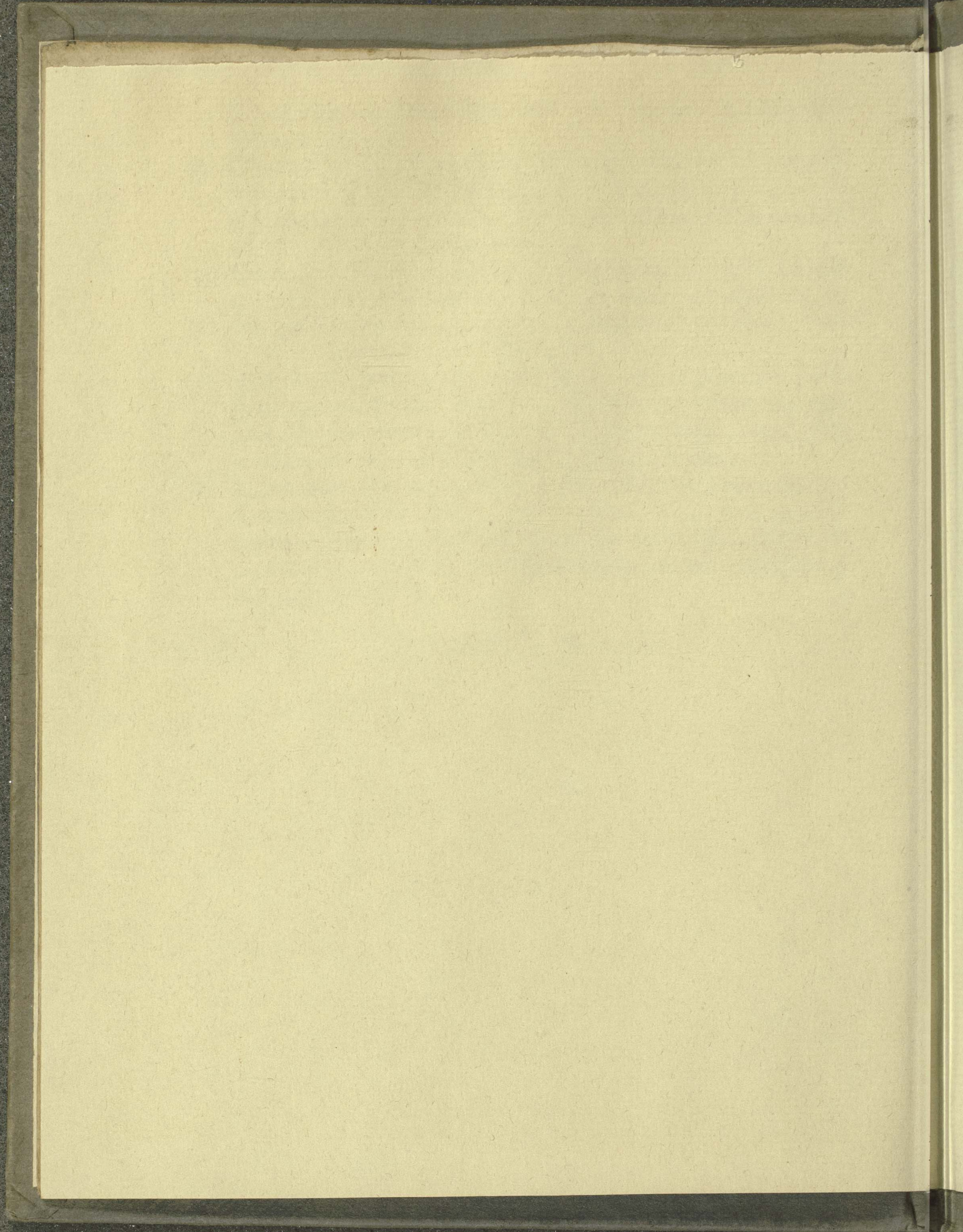
- 1 Quotidie peccat omnis hō: sed et quotidie penitet docēter
Chō. penitentiā agite. Excepto vno nouo qdā iusto. qui
penitētia nō indget. cū etiā palmites fructiferos quotidie
purget agricola celestis.
- 11 In bono peccare hominē. 7 pccm veniale: nō natura sua
sed dei misericordia solum esse tale: aut in puero post bap-
tismum peccatum remanens. negare. hoc est Paulum et
Christum semel conculcare.
- 3 Qui opus bonū aut pñiam. ac pctōz detestatōe. ante dile-
ctionē iusticie incipi. nec in eo peccari. asserit. hūc inter pe-
lagia nos hereticos numeramus. Sed et contra sacrum
suum Aristotelem desipere probamus.
- 4 Deus mutat penā eternā in tpalē. scilicet Crucis portāde.
cuius Canones aut sacerdotes: nec statuende nec auferē-
de habent vllam potestatem. quamquam id ab adulatori-
bus noxijs seducti presumere possint.
- 5 Quilibet sacerdos debet absolvere penitentem a pena et
culpa: aut peccat. eque peccat superior prelatus. si occul-
ta: sine causa reservat rationabilissima. q̄tūlibet vsus
Ecclesie. i. adulatorum resistit.
- 6 Sorte satisfaciūt anīe in purgatorio p peccatū. Sed q; de⁹
a morituro plusq̄ volūtariā mortē requirat. vanissima re-
meritate asseritur. quia nullis modis pōt probari.
- 7 Veritati et rationi p̄trariū est quidē. inuite moriētes defice-
re in charitate. ideoq; pati horrorem purgatoriū. modo ve-
ritas et ratio sit idem. quod opinio Theologistarum.
- 8 Anīas in purgatorio esse certas de salute sua: nec grām in
eis augeri. scim⁹ a theologistis asseri. S; miramur doctis-

- simos viros. q̄ huius fidei s̄uerationē: nec stulto verisimilē
reddere possunt.
- 9 Meritū Christi esse thesaurū Ecclesie. et sanctorū meritis
inuari certū est. Esse aut̄ thesaurū indulgēciarū nemo nisi
fedus adulator extranagantes a veritate et fide quedā
ecclesie praxes aut vsus simulant.
- 10 Dicere indulgēcias esse bonū Christiano. est insanire. sūt
em̄ verissime opis boni vitū. et improbare indulgēcias. de
bet Christianus ob abusum. quia dñs dicit. propter me de-
leo iniquitates tuas. non propter pecunias.
- 11 Papam posse remittere. omnem penam pro peccatis debi-
tam huius et future vite. et q̄ indulgentie profint: non cris-
minosis. somniant secure indoctissimi sophiste. et pestiferi
adulatores. nō tamen vel nutu possunt ostendere.
- 12 Romanam Ecclesiam esse omnibus alijs superiorem. p-
batur ex frigidiss: Ro. Pont. decretis. intra. cccc. annos
natis. contra que sunt. historie approbate. Nic. annorum
textus scripture diuine. et decretum Niceni Concilij om-
nium sacratiss. mi.

Anno Domini. M. D. xix.

F170477

